

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

Titulus III. De Sacramento Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

TITULUS III.

D E

Sacramento Confirmationis.

Quæres Primò. An confirmatio sit Sacramentum ?

R. Affirmative est definitum à *Trid. Sess. 7. Can. 1. de Confirmatione. Si quis dixerit confirmationem baptizatorum otiosam ceremoniam esse, & non potius verum & proprium Sacramentum; aut olim nihil aliud fuisse, quam catechesin quandam, quâ adolescentiæ proximi fidei suæ rationem coram Ecclesia exponerent: Anathema sit.* Ratio est: "quia Spiritus Sanctus, qui
 ,, super aquas baptismi salutifero descen-
 ,, dit illapsus, in fonte plenitudinem tri-
 ,, buit ad innocentiam, in confirmatio-
 ,, ne augmentum præstat ad gratiam. In
 ,, baptismo regeneramur ad vitam, post
 ,, baptismum confirmamur ad pugnam;
 ,, in baptismo abluiamur, post bap-
 ,, tismum roboramur. Et quamvis conti-
 ,, nuò transitoris sufficiant regenerationis
 ,, beneficia: victuris tamen necessaria
 ,, sunt confirmationis auxilia. Regene-
 ,, ratio per se salvat mox in pace beati
 ,, sæculi recipiendos: Confirmatio ar-
 ,, mat & instruit ad agones mundi hu-
 ,, jus & prælia reservandos. *Can. Spiritus Sanctus, 2. Dist. 5. de Consecrat.*

Quæres secundò. An Confirmatio majus sit Sacramentum quam baptismus? Ad hanc quæstionem: utrum majus sit Sacramentum manûs impositio Episcoporum, aut baptismus: responderet Mel-

chiades Papa in *Can. de his, 3. Dist. 5. de Consecrat.* "Sciote utrumque magnum
 ,, esse Sacramentum: & sicut unum à
 ,, majoribus sit, id est, à Summis Pon-
 ,, tificibus, quod à minoribus fieri non
 ,, potest, ita & majori veneratione ve-
 ,, nerandum & tenendum est.

Quæres tertio. Quomodo appellatur hoc Sacramentum?

R. Vocatus imò Confirmatio. Cujus est ratio: quia per illud Spiritus Sanctus ad robur datur & augmentum. *Cap. unic. de S. Unctione. §. per frontis. 2do. Frontis chrysmatio. cit. Cap. Unic.* Quia in collatione hujus Sacramenti frons chrysmate signatur. De quo *Trident. Sess. 7. Can. 2. de Confirmat. Si quis dixerit, injurios esse Spiritui Sancto eos, qui Sacro Confirmationis chrysmati virtutem aliquam tribuunt: Anathema sit. 3tio manûs impositio.* Ratio est: quia per frontis chrysmationem manûs impositio designatur. De qua in actibus Apostolorum. "Cum audissent
 ,, Apostoli, qui erant Jerosolymis, quia
 ,, recepisset Samaria verbum DEI, mise-
 ,, runt ad eos Petrum & Joannem: qui
 ,, cum venissent, oraverunt pro ipsis, ut
 ,, acciperent Spiritum Sanctum, nondum
 ,, enim in quenquam illorum venerat,
 ,, sed baptizati tantum erant in nomine
 ,, JESU. Tunc imponebant manus su-
 ,, per illos, & accipiebant Spiritum San-
 ,, ctum.

„*Actum. 4to signaculum Spiritus Sancti.*
 „Cujus adventus per ministerium un-
 „ctionis designatur: quia columba, in
 „qua Spiritus Sanctus super Christum
 „in baptismo descendit, ad vesperam
 „in cataclysmo, hoc est, in generali
 „diluvio, revertens ramum retulit vi-
 „rentis oliyæ. Cujus utique Sacramen-
 „tum David propheta prænosens ex-
 „hilarandam faciem in oleo prædica-
 „vit. *cit. cap. unico.*

Quæres *quarto*. Quando Christus hoc Sacramentum instituit?

Respondet *S. Thom. 3. p. q. 72. a. 1. ad 1.* „Christus instituit hoc Sacramen-
 „tum non exhibendo sed promittendo,
 „secundum illud *Joan. 16.* Si non
 „abiero, Paracletus non veniet ad vos:
 „si autem abiero, mittam eum ad vos.
 „Et hoc ideo: quia in hoc Sacramento
 „datur plenitudo Spiritus Sancti, quæ
 „non erat danda ante Christi resurre-
 „ctionem & ascensionem, secundum
 „illud *Joan. 7.* Nondum erat spiritus
 „datus: quia JESUS nondum erat glo-
 „rificatus.

Quæres *quinto*. Quæ necessitas Con-
 firmationis?

R. 1mo. Non est necessarium hoc Sa-
 cramentum necessitate medii: ideo li-
 cet non sit à fidelibus contemnendum:
 tutius tamen est illud sine periculo omit-
 tere, quam ab his, quibus illud con-
 ferre non licet, ex temeritate recipere.
cap. quanto. 4. de consuetud. 2do. Est ta-
 men necessarium necessitate præcepti.
 Ratio est: „quia omnes fideles per
 „manus impositionem Episcoporum
 „Spiritum Sanctum post baptismum de-

„bent recipere, ut pleni Christiani in-
 „veniantur: quia cum Spiritus Sanctus
 „infunditur, cor fidele ad prudentiam
 „& constantiam dilatatur. *can. omnes.*
1. dist. 5. de consecrat. Hæc duo Sacra-
 menta: baptismus & confirmatio ita
 conjuncta sunt, ut ab invicem, nisi mor-
 te præveniente, nullatenus possint se-
 gregari, & unum sine altero ritè per-
 fici non potest. *can. de his. 3. ibid.* Qua-
 propter adhortatur *Catechismus Roma-*
nus: quanquam hoc Sacramentum ne-
 cessarium non sit: à nemine tamen præ-
 tet mitti debet: sed potius est maxime
 cavendum, ne in re sanctitatis plena,
 per quam nobis divina munera tam lar-
 gè impertiuntur, aliqua negligentia
 committatur: quod enim omnibus com-
 munitur ad Sanctificationem D E U S
 proposuit, ab omnibus etiam summo
 studio expetendum est. *3tid.* Speciale
 est præceptum *Trident. sess. 23. de reform.*
cap. 4. Primâ tonsurâ non initiuntur, qui
Sacramentum confirmationis non susceperunt.

Quæres *sexto*. Quis hujus Sacramen-
 ti minister?

R. 1mo. Ordinarius est solus Episco-
 pus. *Trident. sess. 7. can. 3. de confirmat.*
 ita ut absque speciali summi Pontificis
 commissione perfici non possit, nisi à
 summis Sacerdotibus. Ratio est *1mo*:
 quia enim nec tempore Apostolorum ab
 aliis, quam ab ipsis Apostolis legitur
 aut scitur peractum esse: non ab aliis
 quam ab illis, qui eorum tenent lo-
 cum, unquam perfici potest, aut fieri
 debet. *can. manus. 4. dist. 5. de consecrat.*
 ideoq; in *cit. cap. quanto de consuetud.*

damnatur consuetudo, quâ quidam simplices Sacerdotes, ad excusandas excusationes in peccatis, prætendebant præsumentes ea Sacramenta fidelibus exhibere, quæ ab Apostolorum tempore fuerunt solis Pontificibus reservata, ut est Sacramentum Confirmationis, quod chrysmando renatos soli debent Episcopi per manûs impositionem conferre. Ratio est 2^{dò} ex *S. Thom. 3. p. q. 72. a. 11. in O.* " quia in quolibet opere ul-
 ,, tina consummatio supremæ arti aut
 ,, virtuti reservatur: hoc autem confir-
 ,, mationis Sacramentum est quasi ulti-
 ,, ma consummatio Sacramenti baptis-
 ,, mi: & ideo collatio hujus Sacramen-
 ,, ti Episcopis reservatur, qui obtinent
 ,, summam potestatem in Ecclesia, sicut
 ,, & in primitiva Ecclesia per impositio-
 ,, nem manûs Apostolorum, quorum
 ,, vicem gerunt Episcopi, plenitudo
 ,, Spiritûs Sancti dabatur. Et juxta *Tri-
 dent.* Episcopi Presbyteris sunt Supe-
 riores, ac Sacramentum confirmatio-
 nis conferre, ministros Ecclesiæ ordi-
 nare, & alia pleraque agere possunt,
 quarum functionum potestatem reliqui
 inferioris ordinis nullam habent.

2^{dò}. Extraordinarius minister ex com-
 missione Pontificis potest esse simplex
 Sacerdos: probatur ex *can. pervenit. 1.
 dist. 95.* in quo Gregorius Papa conce-
 dit, ubi Episcopi desunt, ut Presbyteri
 etiam in frontibus baptizatos tangant.
 Ratio est, quam adfert *S. Thom. 3. p. q.
 72. a. 11. ad 1.* quia Papa in Ecclesia ha-
 bet potestatis plenitudinem: ex qua potest
 quedam, quæ sunt Superiorum Ordinum,
 committere quibusdam inferioribus, sicut

quibusdam Presbyteris concedit conferre mi-
 nores ordines, quod pertinet ad potestatem
 Episcopalem.

Quæres septimò. Quænam materia
 confirmationis?

3^a 1^{mò}. Materiam remotam esse
 chryisma. Constat ex juribus supra cita-
 tis. Chryisma est unguentum ex oleo &
 balsamo confectum, ab Episcopo con-
 secratum, de quo in *can. literis. 18. dist.
 3. de consecrat.* ubi Fabianus Papa man-
 dat, ut per singulos annos in cœna Do-
 mini chryisma conficiatur; Rationem
 dat: " sicut enim ipsius diei solempi-
 ,, tas per singulos annos est celebranda:
 ,, ita ipsius Sacri chrysmatis per singulos
 ,, annos est agenda, & de anno in an-
 ,, num est revocanda, & fidelibus tra-
 ,, denda: quia novum Sacramentum est
 ,, per singulos annos & jam dicto die in-
 ,, novandum, & vetus in Sanctis Eccle-
 ,, siis cremandum. Ita à Sanctis Apo-
 ,, stolis eorumq; successoribus accepi-
 ,, mus. Ulteriorem congruentiam dat
Doctor Angelicus loc. cit. a. 12. ad 3. quia
 illa dies congruit Sacramentorum ma-
 teriis præparandis, quâ fuit Sacramen-
 tum Eucharistiæ institutum, ad quod
 omnia alia Sacramenta ordinantur.

2^{dò}. Quamvis in *cap. Pastoralis. 1. de
 Sacrament. non iterandis.* Innocentius III.
 interrogatus: An confirmationis Sacra-
 mentum in eo debeat iterari, qui per
 errorem fuit non chrysmate sed oleo Sa-
 cro delinitus respondeat in tali non esse
 aliquid iterandum, sed cautè sup-
 plendum, quod incautè fuerat præter-
 missum: ex quo aliqui inferunt chryf-
 ma non esse de necessitate Sacramenti

con-

confirmationis ; attamen dicendum , quod in proposito casu sub unctiōne chrysmatis , quæ suppletur , forma ad minus sub conditione sit iteranda : quia ante nullum ex defectu chrysmatis susceperant Sacramentum. Quod non contrariatur adductæ responsioni pontificiæ. Ratio est : quia non intelligitur iteratum , quod ambigitur esse factum , ut dicit idem Pontifex in *cap. veniens. de presbyt. non baptizato.*

3to. Licet legatur factum per Apostolicam dispensationem , ut simplex Presbyter confirmationem conferret : non tamen nisi in chrysmate ab Episcopo benedicto. Eugen. IV. in Concilio Florent. in decret. Ita etiam in *can. presbyteris. 119. dist. 4. de consecrat.* præcipitur , ut baptizantes baptizatos ungant non alio chrysmate , quam quod ab Episcopo consecratum : non tamen frontem ex eodem oleo signent , quod solis debetur Episcopis , cum tradunt Spiritum Paraclerum. Ergo benedictio Chrysmatis est de necessitate Sacramenti.

4to. Materia proxima Confirmationis est impositio manûs , quâ ungitur chrysmate , & signatur signo crucis frons baptizati. Ratio 1ma est : “ quia per impositionem manûs baptizato Paraclerus traditur , ut roboretur per Spiritum Sanctum ad prædicandum aliis idem donum , quod ipse in baptisate consecutus est , per gratiam vitæ donatus æternæ. *can. novissimè. 5. dist. 5. consecrat.* Ratio 2da : quia signatur baptizatus cum chrysmate per Sacerdotem in capitis summitate : per

„ Pontificem verò confirmantem in fronte , ut in priore unctiōne significetur „ Spiritus S. super ipsum descensio ad „ habitationem DEO consecrandam : „ in 2da verò , ut ejusdem Spiritus S. „ septiformis gratia cum omni plenitudine Sanctitatis , scientiæ & virtutis „ in hominem venire declaretur. *cit. can. novissimè.* Ratio 3ta : signatur in fronte signo crucis , ut liberè confiteatur , quod credit : quia corde creditur ad justitiam , ore autem fit confessio ad salutem , memor ejus , quod ait Dominus : Qui me confessus fuerit coram hominibus. *cap. unic. de S. unctiōne. §. quia verò.* Addit *S. Thom. loc. cit. a. 9. in O.* Ideo in fronte signatur chrysmate , ut neque propter timorem , neque propter erubescenciam , quorum utriusque signum maximè manifestatur in fronte , nomen Christi confiteri prætermittat.

Quæres octavò. Quæ forma confirmationis ?

R. Eam tradit Pontificale Romanum : *signo te signo crucis , confirmo te chrysmate salutis in nomine Patris & Filii , & Spiritus Sancti.*

Quæres nonò. Quodnam subjectum Confirmationis ?

R. 1mo. Omnes fideles , *can. omnes. 1. dist. 5. de consecrat.* nondum confirmati : quia nec confirmatio nec baptismus iterari debent. *Can. dictum. 8. dist. 5. de consecrat.* ubi bis , ter vel amplius confirmati damnantur , ut deinceps non sæculo sed Soli DEO sub habitu regulari vel clericali religiosissimè famulentur. Iteratò vel bis eundem confirmans non incurrit irregularitatem sicut rebapti-

baptizans. *arg. cap. is qui. 18. de Sentent. excomm. in 6.*

2do. Minori septennio Confirmationis Sacramentum nemini præbeatur, inquit S. Carolus Borrom. in *Concil. 1. Mediolan.* Si ex justa causa, ut quia rarus Episcopi ad loca accessus, minoribus natu hoc Sacramentum detur: eorum parentes vel qui curam gerunt, Parochus moneat, & ætate procedente eâ de re certiores faciant, ne parentibus Curatoribusq; postea mortuis ipsi aliquando dubitent, an hoc Sacramentum, quod iterari nefas est, susceperint. *Idem Concil. Mediolan. 5to.*

3to. Confirmationem parvulis datam iisdem prodesse docet Gloss. in *can. ut jejuni. 6. dist. 5. de consecrat.* ubi ad quæstionem: An minorem gloriam in cælis habeat parvulus non confirmatus, respondet affirmativè. Ratio est: quia in confirmatione datur augmentum gratiæ. *can. Spiritus S. 2. ibid.*

Quæres decimo. Quam dispositionem hoc Sacramentum requirit?

R. Ex *cit. can. jejuni.* requiritur 1mo ut jejuni ad Confirmationem veniant: uti etiam Episcopus non nisi jejunus per impositionem manuum Spiritum Sanctum tradere debet: exceptis infirmis & morte periclitantibus. *can. ut Episcopi. 7. dist. 5. de consecrat.* 2do ut sint perfectæ ætatis, de quo supra. 3to ut moneantur confessionem prius facere, ut mundi donum Spiritus S. valeant accipere.

Quæres undecimò. An tempore interdicti possit hoc Sacramentum administrari?

R. Affirmativè, juxta expressum textum in *cap. quoniam. 19. de Sentent. excomm. in 6.* Quoniam in baptismo & confirmatione, quæ nedum pueris, sed & adultis propter moræ periculum exhiberi possunt, licet tempore interdicti chrysmatis utimur unctio: posse (licet terra interdicta sit) chrysmata die cœnæ Domini confici, dubium non existit.

Quæres duodecimò. Quæ, & quid significant cœremoniæ confirmationis accidentales?

R. 1mo. In baptismo & confirmatione unus patrinus fieri potest, si necessitas cogit. Non est tamen consuetudo Romana, sed pro singulis singuli suscipiunt, hoc est: in quolibet Sacramento diversus est patrinus. *can. in catechismo. 100. dist. 4. de consecrat.* Patrinus debet esse baptizatus & confirmatus. *can. in baptismo. 102. ibid.* In confirmatione quoque seu frontis chrysmatione spiritualis cognatio, iisdem modis contrahitur, quibus in baptismo, matrimonia similiter impediens contrahenda, & dirimens post contracta, *cap. nedum, de cognat. Spirit. in 6.* quæ confirmantem & confirmatum, illiusq; patrem & matrem, ac tenentem non egreditur. *Trid. ss. 24. de reform. matrim. cap. 2.* Ratio hujus cœremoniæ ex *S. Thom.* est 3. p. q. 72. a. 10. in O. 1mo. Sicut aliquis de novo natus indiget instructione in iis, quæ pertinent ad conservationem vitæ, secundum illud *Hebr.* 12. Patres quidem carnis nostræ habuimus eruditores, & reverebamur eos, ita illi, qui assumuntur ad pugnam,

„nam, indigent eruditoribus, à qui-
 „bus instruantur de his, quæ pertinent
 „ad modum certaminis: ideo in bellis
 „materialibus constituuntur Duces &
 „Centuriones, per quos alii gubernen-
 „tur. Et propter hoc etiam ille, qui
 „accipit hoc Sacramentum, ab alio te-
 „netur, quasi per alium in pugna Spi-
 „rituali erudiendus. „ 2do. Quia per
 hoc Sacramentum confertur homini per-
 fectio Spiritualis ætatis: ideo ille, qui
 ad hoc Sacramentum accedit, sustenta-
 tur ab alio sive patrino, quasi adhuc
 Spiritualiter imbecillis & puer.

Secundà. Episcopus leviter in maxilla

cædit, quem chrysmate confirmat, Ra-
 tionem dat S. Carolus Borromæus. 1mo
 Ut sciat homo Christianus se jam mili-
 tem esse, cujus pugna & Victoria elu-
 cet in patiendis injuriis non in illis infe-
 rendis. 2do. Ut sciat se esse in Christia-
 na militia constitutum, in qua non hu-
 jus vitæ commoditates & commoda quæ-
 rat, sed incommoda potius, atque ad
 mala multa patienter ferat. 3to. De-
 mum, ut intelligat officii sui esse in
 acie stare, tela, quæ ab hoste veniunt,
 observare, ita ut quamvis illis telorum
 ictibus corpus, honor, opesque lædan-
 tur; anima tamen nullo pacto lædatur.

TITULUS IV.

DE

Sacramento Eucharistiæ.

DE Sacratissimo hoc Sacramento
 cùm Theologi Scholastici tum
 Canonistæ tractant. Nos secun-
 dùm præscriptam operis præ-
 sentis methodum partim quid scholasti-
 cè, partim quid canonicè de eo deliba-
 bimus; acturi §. 1. De nomine Eucha-
 ristia. 2do. De ratione Sacramenti. 3to.
 De transubstantiatione. 4to. De præsen-
 tia Christi. 5to. De susceptione tanti
 Sacramenti. 6to. De sacrificio Missæ.

7to. De auditione Missæ. Reliquos ti-
 tulos Canonicos ad hanc materiam per-
 tinentes, quales sunt titulus 40. de con-
 secratione Ecclesiæ & Altaris; titulus 41.
 De celebratione Missæ & Sacramento
 Eucharistiæ; titulus 44. De custodia
 Eucharistiæ: Summæ Canonice refer-
 vantes, ad eamque benevolam Lecto-
 rem & Juris Canonici Candidatum re-
 mittentes.

